

Begne har udtalt, nemlig at man ikke vil være tilbøjelig til i det Hele at formindste de foreslaaede Lønninger, nu ja, da stiller Sagen sig saaledes for mig, at der af Hensyn til Embedsmændenes Naar i det Hele taget ikke synes mig i og for sig at være Noget til Hinder for at kunne ordne Sagen paa den Maade, som Fleertallet foreslaaer.

Det er blevet yttret af flere ærede Talere, at Feilen ved Lovforslaget var, at det ikke blev en frivillig Sag at gjøre de dert omhandlede Indskud. Ja, mine Herrer, dersom det skulde være en frivillig Sag, saa behøvede den ganske vist slet ikke at ligge for her i Form af Forslag til Lovbestemmelser, men Sagen vilde da rigtignok ogsaa tabe en stor Deel eller rettere det Meste af sin Betydning. Den vilde ganske vist i saa Fald tabe den Deel af sin Betydning, som skulde gaae ud paa en Besparelse for Statskassen. Naar de Herrer, som troede at kunne gaae ind paa Sagen, naar det var en frivillig Sag, have udtalt dette, da er det mig heller ikke ganske klart, om de saa tillige i deres Tanker have optaget den mulige Følge af Forslaget, at Pensionerne bleve nedsatte. Uden dette vilde Sagen hverken vedkomme Lovgivningsmagten eller Statskassen. Enhver har jo allerede nu Lov til at benytte Livrenteanstalten, som han vil; men skal Sagen sættes i Forbindelse med Pensionspørgsmaalet, saa seer jeg ikke rettere, end at den enten, som det er foreslaaet her, maa blive en Tvangssag, og at Livrenten da bruges til for en væsentlig Deel at æquivalere Pensionen, eller at den ogsaa maa ordnes saaledes, at man, som med Hensyn til Entepensionen, tvinges til selv at sikke sig for en Deel, medens Pensionen da tiltræder med Resten. Om Frivillighed kan altsaa efter min Overbeviisning aldeles ikke være Tale ved et Forslag som Fleertallets; Tvangen er en integrerende Deel af det, og tager man den bort, tager man med det Samme ogsaa hele Forslagets Betydning bort.

Det er dernæst blevet sagt — og deri troer jeg, at man har Ret — at det var et Slags Omvøb, man indførte ved at gaae igjennem Livrenteanstalten, og at det Allersimpleste vilde være at afforte Lønningerne med de foreslaaede Procenter og at lade disse gaae

ind i selve Statskassen. Jeg nærer naturligviis ingen Tvivl om, at det, forudsat at Bestyrelsen var lige forsvarlig paa begge Steder, derved vilde vise sig, at Embedsmændene efter det foreliggende Forslag ville komme til at betale noget Mere, end Statskassen efter det vil vinde. Men, man tillade mig her at fremhæve et Hensyn, som det forekommer mig, at de fleste ærede Talere have overseet, og som for mig har havt en væsentlig Indflydelse med Hensyn til den Maade, hvorpaa jeg har troet at burde stille mig; det er nemlig Hensynet til den hele Situation. Jeg ønsker ikke at sige noget Menneffe nogen Ubehagelighed — tværtimod, jeg vil tage mig selv med — men jeg vil sige, at jeg troer, at det er en Kjendsgjæring, at vort Samfund i det Hele taget lider af en vis febrilff Urolighed, og at det saa at sige er blevet plantet Samfundet ind i Blodet, at der er for mange Embedsmænd, og at disse koste Meget formeget, ligesom de senere Mars politiske Begivenheder ingenlunde have været stikfede til at bringe Folket til en noget anden Erkendelse end denne. Jeg beder Dem, mine Herrer, om at betænke den Stilling, som deraf fremkommer. — Jeg tør her i Forbigaaende gjøre opmærksom paa, at jeg ikke een Gang, men mange Gange, ligesaa tidt, som der har været Veilighed dertil, har fremhævet for det ærede Thing, at, efter min Formenting vilde ikke blot overfor Embedsmændene, men ogsaa overfor Statskassens Larv, den rigtige Fremgangsmaade være den, at søge at simplificere Forretningsgangen, og at søge at indskrænke Embedsmændenes Antal, og jeg holder mig fuldstændig overbevist om, at ingen sandhedskærlig Mand skal kunne benegte, at der gaaer en meget alvorlig Bestræbelse i denne Retning, ikke blot gennem Regjeringens enkelte Handlinger, men ogsaa gennem de Lovforslag, som jeg har havt den Ære at forelægge. Jeg skal her som et andet Moment i samme Retning fremhæve for Dem, hvad der i Dieblirket frembyder sig for min Grindring, at i den mig betroede Deel af Administrationen, i Centraladministrationen, er Embedsmændenes Antal blevet indskrænket fra 74 til 49. Dette er Noget, der, dersom man bliver ved paa samme Bet, vil flodse, om jeg maa bruge